

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

18. maj 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets grundnotat om forslag til Rådets direktiv om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder, KOM(2005) 151.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

PD/5. kontor/8. kontor
Sagsnr.: 4994
Den 18. maj 2005
HIP/DKR/MDNI/EMFJ
FVM 270

**Grundnotat til Folketingets Europaudvalg
om forslag til Rådets direktiv om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder**

KOM(2005) 151**Resumé**

Forslaget indeholder revision og opdatering af Rådets direktiv 69/465/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder. Efter forslaget vil det ikke længere være obligatorisk at udrydde kartoffelcystenematoder, men derimod at klarlægge nematodernes udbredelse, forhindre spredning af dem og bekæmpe dem. Forslaget viderefører på fællesskabsplan det hidtidige danske princip om undersøgelse af dyrkningsjorden før dyrkning af planter, dog kun for visse arter. Prøvetagnings- og laboratoriemetoder standardiseres og som et nyt element stilles krav om medlemslandenes overvågning for forekomst af nematoder i andre kartofler end læggekartofler. Forslaget må antages at ville forøge beskyttelsesniveauet i forhold til spredningen og bekæmpelsen af kartoffelcystenematoder.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2005) 151 af 20. april 2005 fremsendt forslag til ændring af Rådets direktiv 69/456/EØF om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder. Forslaget er modtaget den 20. april 2005 i dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Det fremgår af forslaget, at nærhedsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets kompetence. Målet med forslaget vurderes ikke at kunne opfyldes på tilfredsstillende vis af medlemsstaterne under henvisning til, at beskyttelsesforanstaltninger der skal forhindre indslæbning af skadegørere på en medlemsstats område, kun vil have begrænset effekt, hvis kartoffelcystenematoder ikke bekæmpes samtidigt og systematisk i hele fællesskabet. En indsats på EU-plan vil være et mere effektivt redskab til at nå målene med forslaget. Medlemsstaterne skal ifølge forslaget senest den 31. december 2006 vedtage de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme rådsdirektivet.

Under henvisning til ovenstående, og da forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik, er nærhedsprincippet tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionen har begrundet fremsættelsen af forslaget med, at det vurderes, at det gældende bekæmpelsesdirektiv (Rådsdirektiv 69/465/EØF om bekæmpelse af kartoffelcystenatoder) ikke er tilstrækkeligt effektivt med henblik på at klarlægge nematodernes udbredelse, bekæmpe dem og forhindre deres spredning. Hvis kartoffelcystenematoder ikke bekæmpes samtidigt og systematisk i hele fællesskabet, vil beskyttelsesforanstaltninger, der skal forhindre indslæbning af skadegørere på en medlemsstats område, kun have begrænset effekt.

Kommissionen har derfor fremsat et forslag til ændret direktiv, hvor dels en række bestemmelser videreføres og dels en række nye fælles tiltag og standardiseringer foreslås. I erkendelse af, at nematoderne i dag findes i alle medlemslande, slås det med forslaget fast, at reguleringens formål ikke længere er at udrydde kartoffelcystenematoder i EU, men at klarlægge deres art og udbredelse, forhindre spredning af dem og bekæmpe dem lokalt ved beskrevne udryddelsesforanstaltninger.

Forslagets væsentligste indhold er som følger:

- Som det også hidtil har været gældende skal der gennemføres officielle undersøgelser for forekomst af kartoffelcystenematoder af jordprøver fra arealer, hvor der ønskes dyrket læggekartofler.
- Som et nyt element på EU-plan skal dyrkningsjorden også undersøges før dyrkning af andre værtsplanter samt en række arter af planter til udplantning, som typisk optræder i samdrift med kartofler og andre værtsplanter for kartoffelcystenematoder. Det har i mange år været praksis i Danmark, at al planteskolejord undersøges inden dyrkning af alle fri-landsplanter til udplantning.
- En harmoniseret og obligatorisk prøveudtagningsmetodik på EU-plan.
- Detaljerede bekæmpelsesanvisninger på en lokalitet/mark, hvor der er registreret nematoder samt anvisninger på, hvordan inficerede planter skal bortskaffes.
- Krav om en vis grad af officielle overvågninger, som hvert år skal gennemføres i marker med avl af industri- og spisekartofler, i form af stikprøvevis jordprøvetagning. Hvert år skal undersøgelser gennemføres på mindst 0,5 % af arealet.
- Medlemslandene skal indberette resultatet af de systematiske prøvetagninger samt de stikprøvemæssige overvågninger til Kommissionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Bekendtgørelse nr. 796 af 11. december 1987 om bekæmpelse af kartoffelnematoder.

Konsekvenser

Medlemsstaterne skal ifølge forslaget senest den 31. december 2006 vedtage de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme rådsdirektivet. Vedtagelse af forslaget vil medføre behov for ændring af bekendtgørelse om kartoffelcystenematoder.

Hvis forslaget gennemføres i sin nuværende form, vil der skulle udtages væsentligt flere prøver i Danmark end hidtil med øget behov for prøvetagningsressourcer til følge. De angivne krav til jordprøvestørrelse og den angivne analysemetode vil stille krav om et forøget ressourceforbrug til undersøgelse af jordprøverne på laboratoriet. Herudover er det nødvendigt med indkøb af nyt laboratorieudstyr med større kapacitet til vaskning af jordprøverne.

Området er gebyrfinansieret, men er gebyrafløftet og finansieres af de grønne afgifter. Såvel administration som kontrolindsats ved den øgede overvågningsaktivitet samt laboratoriarbejdet og -indretningen vil kræve flere ressourcer, i størrelsesordenen nogle få årsværk, øgede engangsdriftsmidler til ombygning af Plantedirektoratet i omegnen af 0,5-1 mio. kr. samt begrænsede øgede årlige driftsudgifter.

Forslaget må antages at ville forøge beskyttelsesniveauet i forhold til spredningen og bekæmpelse af kartoffelcystenematoder.

Høring

Høringssvar fra § 2-udvalget (landbrug) vil blive oversendt efterfølgende.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens overordnede holdning er at støtte forslag til regulering, som bekæmper og hindrer spredning af farlige planteskadegørere. Reguleringen bør afspejle en risikovurdering og en rimelig afvejning imellem ressourceindsats og forventet effekt, herunder at der tillades en større national fleksibilitet i forhold til metoder for jordprøveindsamling og -størrelser ved prøvetagning, ud fra kendskabet til udbredelsen af nematoder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslaget i sin nuværende form vil møde en vis modstand fra flere medlemslandes side grundet de øgede krav til myndighedsindsats. Det forventes, at visse lande vil fremsætte ønske om, at Kommissionen udarbejder en økonomisk konsekvensanalyse ved gennemførelse af direktivet i den foreliggende form.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt notat om nærhedsprincippet til Folketingets Europaudvalg den 3. maj 2005. Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.